

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 12Co/70/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8413211051
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 10. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Tóth
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2017:8413211051.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Tótha a členov senátu JUDr. Viery Zolákovej a JUDr. Mareka Košča, v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska č. 5, Bratislava 851 02, IČO: 35 724 803, právne zastúpeného TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., advokátska kancelária so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava 851 02, IČO: 36 613 843, proti žalovanej: B. W., U.. XX.X.XXXX, R. I.. E. XXX/XX, Ľ. XXX XX, právne zastúpenej JUDr. Alena Potomová, advokátka, so sídlom Zochova 4, 060 01 Kežmarok, o zaplatenie 719,04 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Kežmarok zo dňa 23.12.2016 č. k. 8C/376/2013-136, takto

rozhodol:

Mení rozsudok súdu prvej inštancie tak, že žalobu o zaplatenie 719,04 eur s príslušenstvom zamietá.

Prisudzuje žalovanej proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Kežmarok rozsudkom č. k. 8C/376/2013-137 rozhodol o povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi 719,04 eur s úrokom z omeškania zo splátok za obdobie od 21.11.2010 do 11.2.2012 vo výške 39,15 eur a s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 719,04 eur od 12.2.2012 do zaplatenia, to všetko v lehote troch dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku. Žalobca má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. V odôvodnení rozhodnutia súd uviedol, že právny predchodca žalobcu Slovenská sporiteľňa uzavrela so žalovanou zmluvu o úvere na sumu 1.659,70 eur, ktorý mal byť splácaný v mesačných splátkach po 44,94 eur. Žalobca v konaní si uplatňuje ako postupník nárok na splátky od 20.11.2010 do 20.2.2012 v počte 16 v celkovej výške 719,04 eur. Keď okresný súd prvýkrát rozsudkom z 27.3.2015 žalobu zamietol, tak na odvolanie krajský súd zrušil rozsudok s tým, že súd prvej inštancie má skúmať podmienky postúpenia pohľadávky podľa zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách. Súd v konaní zistil, že Slovenská sporiteľňa, a.s., ako veriteľ uzavrel so žalovanou Zmluvu o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXX, kde bol poskytnutý úver 50.000,- Sk, ktorý mal byť vrátený v 59-mesačných splátkach po 1.354,- Sk. Slovenská sporiteľňa oznámila postúpenie pohľadávky na žalobcu listom z 27.12.2011. Súd vychádzal z § 92 ods. 8 Zákona o bankách č. 483/2001 Z. z., že ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie, ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku, postúpiť písomne zmluvu inému subjektu, a to aj osobe, ktorá nie je bankou, aj bez súhlasu klienta. Pôvodný veriteľ postúpil pohľadávku, kde žalovaná bola v omeškaní s plnením svojho záväzku viac, ako 1 rok, keď právny predchodca žalobcu písomnou výzvou zo 16.12.2008 vyzval žalovanú na úhradu dlžnej sumy. Žalovaná porušila svoje povinnosti z písomného záväzku a banka mohla postúpiť svoju pohľadávku na žalobcu. Samotný úverový vzťah sa riadi § 497 Obchodného zákonníka (zákon č. 513/1991 Zb.), že zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky

vrátiť a zaplatiť úroky. Úverový vzťah uzavrel právny predchodca žalobcu Slovenská sporiteľňa, a.s., pričom žalovaná sa dostala do omeškania s plnením svojho peňažného záväzku. Žalobca sa domáhal len omeškaných splátok od 21.11.2010 do 11.2.2012 v celkovej výške 719,04 eur s príslušným 9 %-ným úrokom z omeškania od 12.2.2012. Výška úrokov z omeškania vyplýva z § 517 Občianskeho zákonníka, v spojení s nariadením vlády č. 87/1995 Z. z., ako dvojnásobok základnej úrokovej sadzby určenej NBS patrí k prvému dňu omeškania s plnením peňažného záväzku. Dlžnú sumu podľa výroku rozsudku je povinná žalovaná zaplatiť spolu aj s náhradou trov konania podľa § 262 ods. 1, 2, v spojení s § 235 ods. 1 CSP. Neúspešná žalovaná je totiž povinná nahradiť trovy pomerne úspešnému žalobcovi. O konkrétnej výške bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku, a to osobitným uznesením.

2. Proti rozsudku okresného súdu dala odvolanie právna zástupkyňa žalovanej. Súd konštatoval, že došlo k naplneniu podmienok § 92 ods. 8 Zákona o bankách, kde pôvodný veriteľ mohol postúpiť pohľadávku. Žalovaná ale naďalej rozporuje aktívnu legitimáciu žalobcu. Súd vychádzal z toho, že žalovaná bola v omeškaní z peňažného záväzku viacej, ako 1 rok, a to aj po písomnej výzve zo 16.12.2008. Žalovaná poukazuje na to, že môže dôjsť k postúpeniu pohľadávky, ktorá je už splatná, a to po predchádzajúcej písomnej výzve, ak bol dlžník nepretržite dlhšie, ako 90 dní v omeškaní. Táto podmienka písomnej výzvy nebola naplnená. Došlo k postúpeniu pohľadávky v rozpore s § 39 Občianskeho zákonníka a takýto úkon je neplatný. Ku dňu postúpenia pohľadávky nebol splatný celý úver a Slovenská sporiteľňa nebola oprávnená postúpiť pohľadávku z neukončeného úverového vzťahu so žalobcom. Žalobca nepreukázal, že právny predchodca ukončil úverový vzťah. Nie je preukázané doručenie výzvy na úhradu dlhu zo 16.12.2008. Žalovaná nie je vedomá toho, aby takúto výzvu obdržala. Keďže došlo k neplatnému postúpeniu pohľadávky, nie je žalobca aktívne legitimovaný v spore. Navrhuje rozhodnutie zmeniť a žalobu zamietnuť. Súčasne priznať nárok na náhradu trov konania.

3. Žalobca k podanému odvolaniu navrhol potvrdiť rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne. Pred postúpením pohľadávky boli splnené všetky podmienky týkajúce sa platného postúpenia pohľadávky, pričom § 92 ods. 8 Zákona o bankách sa týka výlučne porušenia bankového tajomstva. Bolo preukázané, že žalovaná bola v omeškaní s plnením svojho peňažného záväzku nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní, a to aj napriek výzve zo 16.12.2008. Peňažný záväzok žalovanej vznikol už poskytnutím dohodnutej peňažnej sumy v prospech žalovanej, pričom z toho vznikla povinnosť vrátiť peňažné prostriedky s úrokmi v pravidelných mesačných splátkach. Žalobca je toho názoru, že vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru nie je podmienkou pre platné postúpenie pohľadávky, pričom ani z § 92 ods. 8 Zákona o bankách nevyplýva, že predmetom postúpenia môžu byť iba splatné pohľadávky, resp. časť splatných pohľadávok. Zákon hovorí o peňažnom záväzku ako celku. Zákon je potrebné vykladať v takom zmysle, že ak dlžník neuhradí banke tú časť záväzku, s plnením ktorého bol v omeškaní pred postúpením pohľadávky môže banka postúpiť celú pohľadávku, nie len časť, s ktorou je v omeškaní. Ak by bolo úmyslom zákonodarcu, že banky môžu postúpiť len peňažné záväzky, ktoré sú už splatné, tak to odporuje druhej vete ustanovenia § 92 ods. 8 Zob, že toto právo banky alebo zahraničnej banky, nemôže uplatniť klient ešte pred postúpením pohľadávky, uhradiť banke alebo pobočke zahraničnej banky v omeškaní peňažný záväzok v celom rozsahu, vrátane jeho príslušenstva. Aj rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici vo veci 16C/83/2016 judikuje, že možno postúpiť aj celú pohľadávku, nielen splatnú časť peňažného záväzku. Obdobne rozhodol aj Krajský súd v Žiline vo veci 5Co/228/2016. Predpokladom postúpenia pohľadávky nie je zosplatnenie celého úveru. Navyše oznámenie o postúpení dlžníkovi bez ďalšieho zakladá aktívnu legitimáciu postupníka na vymáhanie postúpenej pohľadávky. Žalobca poukazuje na ustanovenie § 89 ods. 1 Zob, pripúšťajúceho úpravu vzťahov medzi bankou a klientom, odchyľne od ustanovení Zákona o bankách, pričom ustanovenie § 92 ods. 8 Zob nevyklučuje úpravu vzájomných vzťahov, kde zmluvné strany si dohodli postúpenie pohľadávky odchyľne od zákona, t.j. v bode 19.16 Všeobecných obchodných podmienok. Žalobca trvá na tom, že ustanovenie § 92 ods. 8 Zákona o bankách nemožno spájať s aktívnou legitimáciou žalobcu ako postupníka pohľadávky. Aj podľa doc. Kristiána Cacha § 92 ods. 8 Zákona o bankách upravuje výnimky z bankového tajomstva. Nehovorí o odplatnosti postúpenia pohľadávky, ale iba o podmienkach, za ktorých nedochádza k porušeniu bankového tajomstva. Nedoručenie výzvy nemožno spájať so sankciou neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky. Navrhuje odvolaciemu súdu rozhodnutie potvrdiť ako vecne správne a priznať 100 %-nú náhradu trov odvolacieho konania.

4. Zástupkyňa žalovanej trvá na tom, že banka môže postúpiť iba tú časť pohľadávky, ktorá zodpovedá nesplatenému dlhu. Má nepochybne právo postúpiť aj pohľadávku z celého úveru, avšak za vyhlásenia predčasnej mimoriadnej splatnosti úveru, resp. ukončenia úverového vzťahu iným spôsobom. Navyše

bod 19.16 Všeobecných obchodných podmienok, na ktoré sa žalobca odvoláva, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou vytvárajúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Žalovaná naďalej popiera platné postúpenie pohľadávky. Nedošlo k oznámeniu o postúpení pohľadávky dlžníkovi. Chýba aj výzva v zmysle § 92 ods. 8 Zákona o bankách, preto žalobca nemá aktívnu legitimáciu na podanie žaloby.

5. K tomuto vyjadreniu zástupca žalobcu uviedol, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je správne. Žalobca poukazuje na oznámenie banky o postúpení pohľadávky, v ktorom sa rieši otázka omeškania. Je to relevantný dôkaz o postúpení pohľadávky, čo legitimuje žalobcu na podanie žaloby.

6. Krajský súd prejednal vec v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáhal preskúmania napadnutého rozhodnutia (§ 380 ods. 1 CSP, že odvolací súd je odvolacími dôvodmi viazaný), pričom krajský súd dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je potrebné zmeniť a návrh žalobcu zamietnuť. Súčasne priznať žalovanej nárok na náhradu trov konania. Žalovaná nepoprela uzavretie zmluvného vzťahu, a to zmluvy o splátkovom úvere, medzi právnym predchodcom žalobcu Slovenskou sporiteľňou, a.s. a žalovanou, kde zmluvou z 13.3.2007 bol poskytnutý splátkový úver 50.000,- Sk, ktorý mal byť vrátený v mesačných splátkach po 1.354,- Sk, s prvou splátkou 20.4.2007. Počet splátok bol 59. Konečná splatnosť úveru bola 20.2.2012. Banka so žalobcom uzavrela zmluvu o postúpení pohľadávok 15.12.2011, medzi ktorými bola pohľadávka proti žalovanej. Žalovaná v konaní popiera aktívnu legitimáciu žalobcu, pretože nedošlo k platnému postúpeniu pohľadávky z hľadiska § 92 ods. 8 Zákona o bankách, resp. obchodné podmienky poskytnutia úveru, a to v bode 19.16 sú tzv. neprijateľné zmluvné podmienky. Žalovaná sa domáha ochrany spotrebiteľa z hľadiska spotrebiteľských zmlúv definovaných v § 52 a násl. Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb., kde podľa ods. 1, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva, bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Žalovaná uzavrela úverovú zmluvu ako spotrebiteľ, pričom zmluvný vzťah z hľadiska doby uzavretia Zmluvy o splátkovom úvere z 13.3.2007 sa mal riadiť nielen Obchodným zákonníkom (Zákon č. 513/1991 Zb.), ktorý v § 497 definuje úver, ale zákonom č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, ktorý definuje spotrebiteľské úvery ako dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženie platby, pôžičky, úveru alebo inej právnej formy (§ 2 písm. a) zákona č. 258/2001 Z. z.). Podľa § 3 ods. 2 zákona, spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel, ako na výkon zamestnania, povolania, alebo podnikania. Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z. z., zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná, pričom spotrebiteľ dostane jedno vyhotovenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Základnou otázkou je, či banka mohla postúpiť pohľadávku na žalobcu a tento je aktívne legitimovaný na podanie žaloby. V danom prípade je potrebné vychádzať z § 92 ods. 8 Zákona o bankách č. 483/2001 Z. z., že ak napriek písomnej výzve banky, alebo pobočky zahraničnej banky je klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej b banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku, postúpiť písomnou zmluvou inej osobe. Základom je zistiť, či došlo k písomnej výzve banky na klienta na plnenie pohľadávky z úveru. Na čísle listu 78 spisu je výzva banky na úhradu omeškania splátky vo výške 8.540,- Sk ku dňu 30.11.2008 s tým, že podľa tohto prípisu z 13.3.2007, dlžná splátka má byť zaplatená do 90 dní od doručenia výzvy. Podľa uznesenia Krajského súdu v Bratislave 6Co/203/2015 zo dňa 19.5.2015, banky môžu z hľadiska § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. postupovať len splatné pohľadávky, nie nesplatné, za predpokladu, že nedošlo k mimoriadnemu zosplatneniu úveru. V opačnom prípade postupníkovi chýba aktívna legitimácia. Nebolo preukázané, aby zo strany banky z hľadiska splatnosti úveru z 20.2.2012 bol vykonaný úkon určenia mimoriadnej zročnosti úveru pred postúpením pohľadávky 15.12.2011. Ak na č.l. 78 spisu je tzv. výzva Slovenskej sporiteľne, a.s. zo 16.12.2008 na splátku 8.540,- Sk, tak z hľadiska § 92 ods. 8 Zákona o bankách je možné uvažovať o premlčaní práva na prípadný postup podľa § 92 ods. 8 týkajúceho sa výzvy, naviac Zákon o bankách rieši otázku platnej výzvy na úhradu splatných pohľadávok, ktoré môže banka potom postúpiť na postupníka, v danom prípade na žalobcu. K aktívnej legitimácii žalobcu sú rozhodnutia Krajského súdu v Prešove vo veci 9Co/175/2015 z 3.2.2016, 17Co/48/2016 zo dňa 16.6.2016, ktoré riešia otázku v zmysle § 92 ods. 8 o postúpení pohľadávok len pri splatných pohľadávkach za predpokladu písomnej platnej výzvy na úhradu peňažného záväzku z úveru. Žalobca nedoložil písomnú výzvu banky na splatenie celého dlhu pred postúpením pohľadávky, takže nie je preukázané, že žalobca získal pohľadávku od banky týkajúcej sa splatnosti celého úverového záväzku z úverovej zmluvy. V súdnom konaní je doložená informácia Slovenskej sporiteľne, a.s. o postúpení pohľadávky na žalobcu zo dňa 27.12.2011, pričom mimoriadnu zročnosť úveru urobil žalobca až podaním zo 4.10.2013 (č.l. 32 spisu). Ak sú pochybnosti o tom, či

došlo k platnému postúpeniu pohľadávky od právneho predchodcu žalobcu Slovenskej sporiteľne, a.s. z hľadiska § 92 ods. 8 Zákona o bankách, nie je doložená výzva týkajúca sa vrátenia celého úveru pre mimoriadnu zročnosť úveru, a to pred postúpením pohľadávky na žalobcu, ak § 92 ods. 8 hovorí o písomnej výzve banky, ktorá nebola splnená z hľadiska vyššie uvedeného, potom z hľadiska § 39 Občianskeho zákonníka je možné riešiť otázku platného postúpenia pohľadávky. Podľa § 39 OZ č. 40/1964 Zb., neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza, alebo sa prieči mravom. Ak došlo k postúpeniu pohľadávky v rozpore s § 92 ods. 8 Zákona o bankách, kde nebola preukázaná platná výzva, nedošlo k mimoriadnej zročnosti úveru bankou, došlo k postúpeniu celej pohľadávky z bankového úveru, nie len splátok splatných, ale i nezročných pohľadávok na žalobcu, potom pre neplatné postúpenie pohľadávky nesvedčí žalobcovi aktívna legitímácia sporu, na čo poukazovala právna zástupkyňa žalovanej. Vzhľadom na to krajský súd mení rozhodnutie súdu prvej inštancie a návrh žalobcu v celom rozsahu zamietá. Súčasne mení rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku o náhrade trov konania s poukazom na § 396, v spojení s § 255 CSP, kde úspešnej žalovanej bol priznaný nárok na náhradu trov celého konania proti žalobcovi v rozsahu 100 %.

7. Odvolací súd na okraj poznamenáva, že žalobca sa odvoláva na ustanovenie § 89 os. 1 Zákona o bankách, o možnosti postúpenia pohľadávky voči dlžníkovi, že banka môže so svojim klientom zmluvy upraviť práva a povinnosti z obchodov odchyľne od zákona, alebo osobitného predpisu, ak to zákon alebo osobitný predpis výslovne nezakazujú. V danom prípade o takomto postúpení pojednáva bod 19.16 Všeobecných obchodných podmienok postupcu. Odvolací súd veci poukazuje na to, že tento bod umožňuje to, že klient výslovne súhlasí s tým, že banka je oprávnená kedykoľvek postúpiť akékoľvek svoje pohľadávky, a to bez ohľadu na to, či sú budúce alebo súčasné, podmienené alebo nepodmienené, bez ohľadu na právny vzťah, z ktorého vyplývajú, ako aj bez ohľadu na to, či banka vzniesla v súvislosti s takouto pohľadávkou akúkoľvek požiadavku, alebo nie, voči klientovi na tretiu osobu, alebo previesť akékoľvek svoje záväzky na tretiu osobu. Klient je oprávnený postúpiť svoje pohľadávky voči banke alebo previesť svoje záväzky voči nej na tretiu osobu, výlučne s predchádzajúcim písomným súhlasom banky. Tento bod obchodných podmienok jasne diskriminuje spotrebiteľa, pretože banka môže akúkoľvek pohľadávkou vo vzťahu ku klientovi postúpiť na tretiu osobu, ale klient, teda dlžník, nemôže svoju pohľadávkou voči banke postúpiť len na základe písomného súhlasu banky. Jedná sa o jasný prípad neprijateľnej podmienky z hľadiska § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, kde toto znenie Obchodných podmienok spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a podľa Občianskeho zákonníka § 53 ods. 5 neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách, sú neplatné. Peňažný ústav sa nemôže odvolávať na túto neprijateľnú zmluvnú podmienku, ako podmienku neplatnú, zjavne znevýhodňujúcu spotrebiteľa, keď by došlo k postúpeniu pohľadávky voči klientovi bez jeho písomného súhlasu s odvolávkou na bod 19.16 Obchodných podmienok Slovenskej sporiteľne, a.s..

8. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh - § 428 CSP).